

Зәуреш Әбдіраманов

ҚАЗАҚ

АЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

№ 24 (1534)
24 маусым
2014 жыл

УНИВЕРСИТЕТІ

Апталық 1948 жылдың 20 сәуірінен шыға бастады

www.kaznu.kz

Үздіктер анықталды

Биылғы оқу жылы 80 жылдық мерейлі мерекемен ерекшеленген жыл. Мерейтойлық марапаттаулар, құттықтаулар легі әлі де толастар емес. Ал, индикативті жоспарға сай 2013-2014 оқу жылының үздіктерін анықтайтын рейтинг өз мәресіне жетті. Кешегі ректорат отырысында Бірінші проректор Мұхамбетқали Мырзабайұлы оқытушы-профессорлар құрамының, кафедралар мен факультеттердің рейтингісін жариялады.

Сонымен өнімділік бойынша биыл факультеттер арасында заң факультеті алға шығып, ең үздік атанды. Химия және химиялық технология факультеті өткен жылғы көрсеткішін сақтап, екінші орыннан табылды. Ал былтыр алғашқы болған физика-техникалық факультеті биыл факультеттер рейтингінде үшінші орынды місе тұтып отыр. Келесілерді тізбелесек, журналистика, биология және биотехнология, ЭЖБЖМ, халықаралық қатынастар, тарих, археология және этнология, шығыстану, механика-математика, география және табиғатты пайдалану факультеті, философия және саясаттану, ЖОО-ға дейінгі дайындық факультеті, филология, әдебиеттану және әлем тілдері факультеттері.

Факультеттердің жалпы өнімділігі – оқу-әдістемелік жұмыс, ғылыми-зерттеу жұмысы және әлеуметтік

жұмыстарды біріктіретіні белгілі. Осы ретте Мұхамбетқали Мырзабайұлы аталмыш бағыттар бойынша нәтижелерге жеке-жеке тоқталды. Оқу-әдістемелік жұмыс бойынша – заң, ЭЖБЖМ және журналистика факультеттері, ғылыми-зерттеу жұмысы бойынша – химия және химиялық технология, физика-техникалық және заң факультеттері, әлеуметтік жұмыс бойынша журналистика, биология және биотехнология және заң факультеттері озық шыққан.

Бірінші проректордың айтуынша, рейтингтік жүйені алғаш енгізген 2011 жылмен салыстырып қарағанда факультеттерде көптеген өзгерістер бар. Көзқарас та басқаша. Соған сай нәтиже де көңіл қуантарлық. Ол бұл жүйенің университеттің даму көрсеткішін, оның ішінде әрбір факультет, кафедра мен оқытушының қосқан үлесін ашық көрсететінін атап өтті. Мұхамбетқали Мырзабайұлы өз хабарламасында өнімділік және аталмыш бағыттар бойынша 62 кафедраның және оқытушы-профессорлар қауымының көрсеткіштерімен толық таныстырып шықты. Ректорат мүшелері рейтинг қорытындыларын қызу талқылап, өз ойларын ортаға салды.

Сонымен қатар, жоғарыда айтып өткеніміздей, мерейтойлық салтанатты сәттер жалғасуда. Мәжіліске Алматы қаласы әкімінің орынбасары Зәуреш Жұманәлиқызы арнайы қатысып, бірқатар ҚазҰУ

оқытушыларына қажырлы еңбегі мен белсенді ғылыми-педагогикалық қызметі және жоғары білікті мамандарды даярлауға қосқан мол үлесі үшін Алматы қаласы әкімінің құрмет грамотасын табыстады. Сонымен қатар ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі Өнеркәсіп комитетінің төрағасы Бақтыбай Әшімбекұлы қонақта болып, «Химия өнеркәсібінің үздік қызметкері» төсбелгісімен ҚазҰУ ғалымдарын марапаттады. Ол Қазақстандағы химия өнеркәсібінің жай-күйіне тоқтала отырып, аталмыш төсбелгіні алғаш ҚазҰУ ғалымдарының иеленіп отырғанын атап өтті.

Әйгерім ӘУЕЗХАН

Преподаватели кафедр биотехнологии Казахского национального университета им. аль-Фараби стали обладателями грантового МОН РК «Лучший преподаватель вуза». По результатам конкурсного отбора номинированы и оценены по заслугам, ППС кафедры биотехнологии д.б.н., профессор И.С. Савицкая и д.б.н., профессор А.Т. Мещенко.

Обладатели звания – «Лучший преподаватель вуза», получают очень весомый шанс для развития своей профессиональной сферы и карьеры. Обладая таким грантом, можно пройти стажировку в лучших вузах мира, проводить интересные научные исследования, использовать международные ресурсы – все это будет дополнительно влиять

на усиление работы в области международного сотрудничества факультета биологии и биотехнологии между ведущими учеными мира. Кроме того, ученые смогут заниматься выпуском научной и учебной литературы, а также поощрять любимых студентов именными стипендиями.

Оба педагога считают, что их победа стала

важнейшей во многом благодаря рейтинговой системе нашего вуза, каждый преподаватель, выполняя индикативный план, помимо преподавательской деятельности проводит научную и воспитательную работу, а в КазНУ им. аль-Фараби созданы самые благоприятные условия для их самосовершенствования.

По словам профессора кафедры биотехнологии Ирины Станиславовны, «научная составляющая является очень существенной в конкурсе. За три года на кафедре биотехнологии значительно увеличилось количество научных исследований по грантовому финансированию и по хозяйственным проектам совместно с АО «КазТрансОйл». К научным разработкам активно привлекаются студенты, магистранты и докторанты кафедры. Серьезно стимулируется публикация научных трудов в зарубежных высокорейтинговых журналах. Вторым немаловажным моментом является приращение

кадров. Непосредственно ондатан тылым кандидаттары мен докторларын шығарды. Кеңес Одағының қазақ тілінде білім беру мекемелерін қысқартып жатқан жылдардың өзінде Марлан Рахметқызы қазақ тіліндегі топтардың сақталып қалуына және қазақ тілінде сабақ беруге белсене араласты. Тіпті Қазақстанда химия саласы бойынша ең алғашқы қазақ тіліндегі диссертация да

Ізгі тілекпен шәкірттері
Х.Ғ.К., Майра Калдыбаева
Х.Ғ.К., Марал Есенова

ведущих зарубежных ученых в КазНУ в рамках программы МОН РК, что обеспечивает знакомство наших преподавателей с лучшим мировым опытом. В свою очередь Ирина Станиславовна признается, что «в рамках этой программы мы смогли не только провести совместные научные исследования, но и выпустить ряд методических пособий на трех языках. В соавторстве с ведущими учеными Японии нами были подготовлены и изданы зарубежные монографии, международные патенты, статьи с импакт-фактором. Я уверена, что такая возможность представляется не в каждом вузе».

Дорогие коллеги, кафедра биотехнологии сердечно поздравляет Вас с высокой оценкой государства и желает Вам творческих успехов!

А.С. КИСТАБАЕВА,
Л.В. ИГНАТОВА,
к.б.н., доценты

84Матах Тилматбылат етай Матахжодыз Жатпайлы

Заман талабына және біздің қоғамның алдында тұрған маңызды мәселелерге сәйкес 2009 жылдың қыркүйек айында ҚР жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім мамандықтарының Мемлекеттік классификаторына «Ғарыштық техника және технологиялар» деп аталатын жаңа мамандық енгізілген болатын. 2010 жыл бойы Ұлттық ғарыштық агенттік республикамыз ЖОО-ларымен бірігіп отырып, бұл мамандықты дамыту жолдарын, оқу жоспарларын, тәжірибе базаларын қызу талқылаудан өткізіп, ал-Фараби атындағы ҚазҰУ ғарыш саласында мамандар дайындауды жүзеге асыра алатын және жүзеге асыруға тиісті университеттердің бірі болып танылды.

2010 жылдың маусым айында ал-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың механика кафедрасы «Ғарыштық техника және технологиялар» мамандығы бойынша оқу лицензиясына ие болып, мамандыққа студенттер қабылдауды бастады. 2012 жылы магистратура, ал 2013 жылы докторантура ашылды. Осылайша, қазіргі

уақытта ҚазҰУ-да ғарыштық ғана мамандарын дайындаудың үш сатысы жүзеге асырылуда. Біыл университетіміздің 80 жылдығы тусында жаңа мамандық бойынша бакалаврлар мен магистранттардың бірінші түлектері бітіріп шыққалы отыр.

Ғарыштық технологиялар саласында кафедра әлемнің алдыңғы қатарлы университеттерімен бірге жұмыс жасап келеді.

2007 жылдан бері ал-Фараби атындағы ҚазҰУ мен Токио университетінің арасында өте нәтижелі байланыстар орнатылды. 2007 және 2013 жылдар аралығында студенттік серіктері жобалау бойынша әлемдегі ең үздік мамандардың бірі – Шиничи Накасуга жүргізді. Профессор Накасуга ҚазҰУ-дың үш докторанттың шетелдік жетекшісі болып табылады.

2013 жылы ҚазҰУ Токио университетімен тығыз байланыста жүзеге асырылатын наносерікті құрастыруға арналған грантты жеңіп алды. Бұл жобаның жетекшісі – ҚазҰУ

ректоры, академик Ғ.М. Мұтанов. ҚазҰУ-дың бес магистранты Токио университетіндегі профессор Накасуганың зертханасында бір жылдық тәжірибеден өту мүмкіндігіне ие болды.

Олар 2014 жылдың сәуір айында UNIFORM халықаралық жобасына қосылды. Аталған жоба Жапония мемлекеті басшылығымен бірге жұмыс істейді және ғарыштық технологияларды дамытуға, Азия мемлекеттерінде және Тынық мұхиты аймақтарында ғарыштық саланың жоғары білікті мамандарын дайындауға жағдай жасайды.

2011 жылдан бастап Берлин техникалық университетінде ал-Фараби атындағы ҚазҰУ студенттері үшін арнайы құрылған жазғы мектеп өткізіледі. Біздің магистранттармен бірге онда ҚР Ұлттық ғарыш агенттігі, Ресейдің ғарыштық мекемелерінің мамандары білім алады. Берлин техникалық университеті серіктес университет ретінде жайдан-жай тандаған жоқ. Бұл университеттің оқытушылары мен студенттері келетін киші серіктер жасаған, сонғы екеуі

2013 жылдың наурыз айында ұшырылған. Үш жылдың ішінде Берлиннің жазғы мектебінде ҚазҰУ-дың 44 магистранты және 2 докторанты арнайы дайындықтан өтті.

2013 жылдың желтоқсан айында TEMPUS-SESREMO (Strengthening education in space-based remote sensing for monitoring of eco systems in Israel, Azerbaijan, Kazakhstan) халықаралық жобасы басталды. Соның нәтижесінде «Ғарыштық техника және технологиялар» мамандығының магистранттары үшін жаңа дербес оқу траекториясы енгізіледі және ғарыштық технологиялар бойынша екі жаңа зертхана қойылады. Осылайша жаңа мамандық біртіндеп дамып, Қазақстанның ғарыштық саласында жоғары білікті мамандар тобын құруға ықпал етеді деген негіз бар.

З.Б. РАКИШЕВА,
Ф.-М.Ғ.К., механика кафедрасының профессоры